

Redactioneel

Redactioneel

Tijdens mijn psychologiestage leerde ik gebruikmaken van een eenvoudig schema ter interpretatie van de resultaten van de NIO. Deze Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau wordt op diverse scholen gebruikt ten behoeve van het schooladvies van leerlingen aan het einde van de basisschool. Het schema is simpel en bestaat uit drie peilers: Opnemen, Begrijpen en Toepassen. Kort gezegd komt het er op

neer dat met de onderdelen Categorieën en Analogieën van de NIO het begrijpen van de leerling wordt getoetst en met de Uitslagen het toepassen. In het toepassen, werd mij verteld, toont zich de reproduceerder. Dit is de leerling die goed presteert op de (basis)school, mogelijk de trots van de leerkracht: 'een echte vwo-leerling'. Het model voorspelt dat alleen een piek op toepassen bij deze leerling later tekort zal schieten op het gebied van begrip en het leggen van verbanden: hij zal na verloop van tijd minder zal gaan presteren. Het toepassen zegt dus iets over de schoolontwikkeling op korte termijn.

Daar tegenover staat de leerling die hoog scoort op de begripsonderdelen, maar laag op toepassen. De scores op de begripsonderdelen vertellen iets over de mogelijkheid van een leerling om verbanden te kunnen leggen. Verbanden leggen is belangrijk en zegt iets over het prestatievermogen op lange termijn.

Leerkrachten onderkennen de talenten van deze leerling niet altijd. Met als gevolg dat de mogelijkheden voor voortgezet onderwijs te laag worden ingeschat.

Alhoewel aan het model het een en ander valt af te dingen, moest ik er aan denken bij het maken van dit nummer van Talent. Een nummer over denkkunde, over hoe het denken te stimuleren, maar ook over: hoe denken hoogbegaafden?

Frank de Mink, die elders in het blad aan het woord komt, gaf een mooi voorbeeld van een tweejarige die oprecht wilde weten waarom haar vierjarige vriendinnetje graag een draak wilde spelen in het schooltooneelstuk. Daar moest toch een diepere motivatie achter zitten? Het – niet hoogbegaafde – vriendinnetje antwoordde 'dat al haar vriendinnen ook draken speelden'. Een veel 'oppervlakkiger' antwoord dan de diepe gedachten van de peuter verwachtten te horen. Veel lezers zullen het herkennen: de levensvragen die hun kinderen soms al op jonge leeftijd stellen, vragen over het heelal en de dood, maar ook (te) ingewikkelde gedachten over soms (te) simpele dingen. Zoals de hoogbegaafde die op de vraag 'hoeveel poten heeft een schaap?' na diep nadenken antwoordt: 'vijf'. Zo'n simpele vraag, dat moet immers wel een strikvraag zijn...

Kinderen die diep nadenken en goed verbanden kunnen leggen, komen helaas onderwijsgewijs niet altijd uit de verf. Toch blijft het belangrijk om het denken te stimuleren. Het hoort, zo schijnt het, bij de *21st Century Skills* (lees het artikel op pagina 6).

In deze Talent hopen we u te helpen bij het stimuleren van het denken van uw kind of leerling, laten we u kennis maken met een spel dat kinderen kan doen filosoferen en vertellen Frank de Mink en Truus van der Kaaij over de persoonlijkheidstheorie van de 21ste eeuw, waarin begaafdheid weer eens op een andere, frisse manier benaderd wordt.

Priscilla Keeman
Hoofdredacteur Talent

Kijk op www.tijdschrift-talent.nl
voor de meest actuele informatie!

www.tijdschrift-talent.nl

Inhoud

Denken op school

Auteur en onderwijsadviseur Dolf Janson gaat in op wat denken inhoudt en hoe dit op school al dan niet benut wordt. 'Het is niet toevallig dat juist begaafde leerlingen die pas in de bovenbouw [van de basisschool] verrijkingsopdrachten krijgen, hiermee in (te) veel gevallen geen weg weten.'

Achtergrond

Rubrieken

- 4 Carla's Corner
- 5 Column Jinte Veldman
- 10 Brein tegen Brein
- 16 Vooruit
- 25 Column Hester Macrander
- 29 Recensie
- 30 De Boekenplank

Colofon

Onafhankelijk tijdschrift over hoogbegaafdheid. Verschijnt zes keer per jaar.

Hoofdredactie
Priscilla Keeman

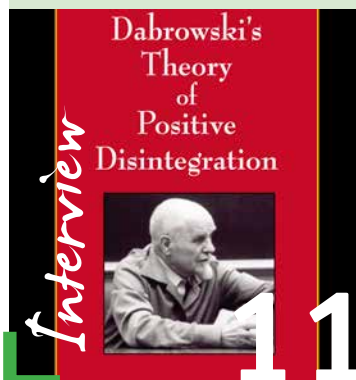
Redactie
Anthon Keuchenius, Joost de Maaré
en Erno Mijland

Vaste medewerkers
Marrigje de Bok, Maryan Camps,
Carla Desain, Hester Macrander,
Jan te Nijenhuis en Els Schrover.

Redactieadres
Schardelaan 2, 3214 TS Zuidland
priscilla@keemanschrijft.nl

Diep en complex denken zonder etiket

Frank de Mink en Truus van der Kaaij vinden dat er op een andere manier naar hoogbegaafdheid moet worden gekeken. 'Hoogbegaafden zijn nadrukkelijk bezig met moreel besef.'

Filosofen met kinderen

Een online computerspel dat kinderen stimuleert door te denken over filosofische vragen: dat is 'Een hand die klap'. Hoe bruikbaar is dit spel in de klas? 'Het komt zeker tegemoet aan de leerbehoeften van slimme kinderen.'

VAL Junior College

Het nieuwe onderwijsconcept voor hoogbegaafde leerlingen: Virtual Action Learning (VAL) Junior Excellent wordt getest door leerlingen van openbare basisschool 't Palet in Diemen. 'De opdrachten zijn uitdagend en creatief. Bovendien leren ze zelfstandiger werken en elkaar feedback geven op een opbouwende manier.'

En verder

Reportage

In de plusgroepen van GelukkigHB vinden hoogbegaafde leerlingen elkaar. 'Er gebeurt iets als je die kinderen bij elkaar zet. Ineens zijn ze niet meer de enige, ze kunnen met elkaar op hun niveau praten.'

13

Uitblikker

Uitblikker Hedy d'Ancona ziet in zichzelf geen hoogbegaafde, maar is meer dan alleen politica. 'Als ik al een talent heb, dan is dat het talent om dingen naadloos met elkaar te kunnen combineren, en in ieder van die dingen redelijk goed te zijn.'

18

Achtergrond

To lobby or not to lobby - Redacteur Anthon Keuchenius duikt in de warboel van organisaties die zich bezighouden met hoogbegaafdheid en die een gooi doen naar de excellentiegelden.

26

Voor nieuwe abonnementen, verhuizingen of opzeggingen:
Koninklijke Van Gorcum BV

Uitgever
Koninklijke Van Gorcum BV
Postbus 43, 9400 AA Assen
Tel. 0592-379555
Fax 0592-379552
E-mail: talent@vangorcum.nl
www.vangorcum.nl

Abonnementen
Een abonnement (inclusief inzage online archief en website) kost € 54,60 per jaar (incl. 6% btw en porto). Leden van Pharos, HINT, Choochem, HBBK, en Bekina betalen € 47,50.

Studenten betalen € 42,00 (kopie collegekaart meesturen).
Losse nummers kosten € 9,75 (+ porto).
Nieuwe abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Beëindiging abonnement kan uitsluitend schriftelijk geschieden vóór 1 november van het lopende abonnementsjaar. Bij niet tijdige opzegging wordt het abonnement automatisch voor een jaar verlengd.

Advertentie-exploitatie
Acquire Media, Zwolle
Sandor Quatfass
Tel. 038-460 63 84
Fax 038-460 63 18
info@acquiremedia.nl

© Copyright 2011 Koninklijke Van Gorcum, Assen.
Alle auteursrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden.

ISSN 1388-1809
Foto omslag Hans Lebbe

Voor alle foto's in het tijdschrift wordt – tenzij anders vermeld is – gebruikgemaakt van modellen.

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor vak en wetenschap